

Macleods Regional Malt Series
14 mars 2010

Highland
Speyside
Islay
Lowland

Ian Macleod & Co bildades 1933 när Leonard J Russel började handla med whisky genom att åka omkring i högländerna och leta upp fat som motsvarade kundernas önskemål.

Numera omfattar verksamheten även blanding och export av egna varumärken varav storsäljaren är Isle of Sky, en blended som Ian Macleod skapat. Den whiskyn är en av Skottlands fem populäraste whiskies på hemmaplan.

Under ledning av sonsonen Leonard Russel (i varje generation får någon i familjen namnet Leonard) expanderar företaget ordentligt.

Från starten som whiskymäklare, blender och buteljerrare, har man nu även startat som Destillerare, för under 2003 köpte man Glengoyne Distillery.

Ian Macleods är ett av världens största och ett mycket respekterat oberoende familjeföretag inom sprit-industrin.

Macleods Regional Malt Series består av fem olika single malts från Highland, Speyside, Islay, Lowland och Islands. Från vilka destillerier respektive whisky kommer är en väl förborgad hemlighet.

Så länge IanMacleod inte röjer identiteten så kan de räkna med fatleveranser.

Faten köps i bulk av Ian Macleod och får ligga kvar i respektive destilleris eget lagerhus. Islaywhiskyn är alltså autentisk och ej flyttad för lagring på fastlandet.

Whiskyn vattnas ner till 40 % och filtreras för att inte grumlas om den kyls ner.

Nästan all whisky där volymen är stor filtreras trots att smaken påverkas något lite.

Här pratar vi om whiskyregioner men finns de verkligen ?

Ja indelningen av whiskyregioner är en administrativ innovation.

Branchorganet Scotch Whisky Association delade ursprungligen in Skottland i Lowland, Highlands, Campbeltown och Islay.

Alla högländsdestillerier inklusive öarna utom Islay klumpades ihop till Highland.

1994 beslutades att urskilja Speyside från Highland och samtidigt låta Campbeltown uppgå i Highland pga att det ansågs

vara för lite med två destillerier för att få kallas för region.
Det ska tilläggas att dessa två destillerier ej var medlemmar i organisationen.

Det är svårt att försöka påvisa regionala smaskillnader i Skottland.

På papperet är det bara Lowland-whiskyn som skiljer ut sig genom att man traditionellt trippeldestillerar istället för dubbeldestillerar.

Avsikten med whiskytillverkning är att alltid producera exakt likadan sprit som sedan lagras på ekfat där variationer uppstår och dessa överbryggas man genom att i slutändan blanda samman de olika faten.

Spritkvaliteten designas av pannornas form och rökig-heten varieras med andelen torv som används vid torkningen av malten.

Whisky lagras under likartade förhållanden, fuktigt och svalt året om med mycket små temperaturvariationer.

Öarnas havsnära läge påverkar visserligen lagringen enligt tester som gjorts,

En Laphroaig förlorar till exempel dimensioner om den lagras på fastlandet.

Om den maritima miljön inte tillfördenågot skulle inte ö-destillerierna finnas kvar då de skulle vara för dyra i drift. För rökig whisky kan tillverkas var som helst.

Det som präglar whisky från olika regioner är marknadens krav.

Och det är det denna provning ska handla om.

Highland: När engelsmännen 1784 annekterade Skottland valde de att kalla de norra delarna för Highland och de södra för Lowland där gränsen går vid Glen Goyne som tillhör södra delen av Highland.

Highland-regionen omfattar traditionellt hela Skottland inklusive öarna utom Lowland, Campbeltown och Islay.

Att identifiera en typisk smakprofil för Highland blir därför omöjligt.

Highland-whisky är inte heller vad den tidigare varit, 1800-talets whisky sägs ha varit överlag rökigare då bränslet vid torkningen i huvudsak bestod av torv precis som på öarna.

Det var whiskyboomen från 1880 och framåt som rensade bort röken.

En anpassning till den nya produkten benämnd Scotch som inte fick vara för rökig.

Speyside: Här finns merparten av Skottlands maltwhiskydestillerier.

Orsaken är närheten till lågländerna där den viktiga blended-produktionen sker.

När whiskyhusen etablerade sig i slutet av 1800-talet byggde och köpte de destillerier i sin närhet för att försäkra sig om leverans av maltwhisky till blendtillverkningen.

I Speyside hittar vi även det mesta av den sherrylagrade whiskyn.

Islay: Islaywhisky är mycket populärt ute i världen.

I dag finns åtta aktiva destillerier på Islay varav Kilchoman är det senaste.

Islay-whiskyn är lätt att känna igen då de flesta sorterna är rökiga.

Förklaringen till de många destillerierna beror på skattebefrielsen som gällde fram till i början av 1800-talet.

Närheten till fastlandet gjorde ön attraktiv som leverantör av rökig maltwhisky till blendtillverkning.

Lowland: Idag regerar lågländerna den skotska whiskybranschen.

Den mesta av blendedwhiskyn görs i Lowlanddistriktet.

De klassiska lågländsdestillerierna försvinner men finns två som klarar sig bra,

Glenkinchie och Auchentoshan och det har startats flera mikrodestillerier i området som gett nytt hopp till regionen.

Det typiska för lågländswhisky är att den traditionellt trippeldestillerats men om de nystartade mikrobryggerierna kommer att hålla på den traditionen får framtiden utvisa.

Island: Islandregionen omfattas av Orkneyöarna med Highland Park,

Isle of Skye med Talisker, Isle of Mull med Tobermory distillery, Isle of Jura med Jura distillery och

Isle of Arran med Arran distillery.

Att de flesta ö-whiskies är rökiga är logiskt för vad fanns att elda med förutom torv när malten skulle torkas.

Vi provade Islay, Highland, Speyside och Lowland som en halvblind provning där deltagarna fick veta vilka sorter vi skulle prova men inte i vilket glas respektive sort fanns. Dessutom fick deltagarna information om vad som var karaktäristiskt för respektive sort i form av färg, doft och smak. Det visade sig att det inte var allt för enkelt att skilja på sorterna förutom Islay som sticker ut med sin tydliga rökighet.

Information hämtad från Internet (bl.a. Henrik Aflodal).

Referat/Provningsledare: Patrik Berg

Foto: Sten Benje